

2023/0038M(NLE)

20.9.2023

MNENJE

Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja

za Odbor za mednarodno trgovino

Sklenitev Sporazuma o prosti trgovini med Evropsko unijo in Novo Zelandijo
(2023/0038M(NLE))

Pripravljalnica mnenja: Michaela Šojdrová

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja poziva Odbor za mednarodno trgovino kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker je Nova Zelandija na področju trgovine z blagom 53. največja partnerica EU; ker je kmetijski izvoz v Novo Zelandijo leta 2022 predstavljal 11,5 % (772 milijonov EUR) celotnega izvoza v to državo;
- B. ker je EU na področju trgovine z blagom tretja največja partnerica Nove Zelandije; ker je kmetijski izvoz v letu 2022 predstavljal 64,9 % (1.822 milijonov EUR) celotnega izvoza v EU;
- C. ker je Ruska federacija 24. februarja 2022 nezakonito napadla Ukrajino, posledice tega pa so v središče političnega dnevnega reda postavile prehransko varnost in odpornost svetovnega prehranskega sistema; ker je zato treba evropsko proizvodnjo hrane obravnavati kot strateški sektor in enako kot energetska varnost, obrambo in boj proti podnebnim spremembam na ravni EU in mednarodni ravni;
- D. ker je ruska vojaška agresija proti Ukrajini pokazala, da je treba diverzificirati trgovinske sporazume, zmanjšati odvisnost od uvoza iz omejenega števila trgovinskih partneric in izvoza vanje ter da je pomembno sklepati trgovinske sporazume s podobno mislečimi partnerji in razširiti gospodarske odnose Unije v drugih regijah, vključno z azijsko-pacifiško regijo;
- E. ker se je EU odločila, da bo vzpostavila odprto strateško avtonomijo tako, da bo manj izpostavljena krizam in motnjam v oskrbi;
- F. ker morajo kmetijska, okoljska in trgovinska politika EU omogočati usklajeno ukrepanje evropske politike;
 - 1. pozdravlja, da so bile odpravljene tarife za izvoz agroživilskih proizvodov iz EU, med njimi tudi ključnih, kot so prašičje meso (trenutna tarifa: 5 %) ter vino in peneče vino (trenutna tarifa: 5 %), s čimer se odpirajo nove poslovne priložnosti;
 - 2. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da sporazum ne vsebuje „zrcalne klavzule“, ki jo odločno zahtevajo kmetje, da bi imele vse države proizvajalke enake pogoje na področju kmetijstva in živinoreje, tako da bodo lahko konkurenčne na trgu in da bodo izboljšale svojo proizvodnjo;
 - 3. pozdravlja vključitev zaščite geografskih označb za vina in žgane pijače iz EU v sporazum ter za druge agroživilske proizvode, kot zahteva od leta 1995 sporazum Svetovne trgovinske organizacije o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIPS); poziva Komisijo, naj zagotovi tudi učinkovito izvrševanje pravil o zaščiti geografskih označb na Novi Zelandiji; je seznanjen s prizadevanji za zaščito proizvajalcev občutljivih kmetijskih proizvodov EU z uvedbo tarifnih kvot za nadzorovan dostop do zelo občutljivih proizvodov; poziva Komisijo, naj v dveh letih pripravi poročilo, v katerem oceni napredek o vključevanju varnostnih standardov EU v

določbe o trajnostnosti, socialne in okoljske določbe ter določbe o dobrobiti živali;

4. pozdravlja skrb za zaščito posebnega položaja najbolj oddaljenih regij v sporazumu, saj ta vpliva na občutljive proizvode za gospodarstva teh regij;
5. kljub temu vztraja, da mora Komisija skrbno upravljati in spremljati tarifne kvote, stalno obveščati Parlament in zagotavljati, da se uporabljajo pravično in učinkovito, da bi preprečili negativne posledice za agroživilski, zlasti pa mesni sektor; zahteva, naj bodo mehanizmi spremljanja pregledni in lahko razumljivi za vse sodelujoče strani ter naj se uporabljajo tako, da se preprečijo izkrivljanje trga ali ovire za evropske proizvajalce;
6. poziva EU, naj v zvezi z dodatnimi tarifnimi kvotami za kmetijske proizvode uvede zaščitne ukrepe, kakor to dovoljujejo predpisi Svetovne trgovinske organizacije, ter tako poskrbi, da bodo upoštevana sezonska nihanja v proizvodnji in potrošnji, zlasti za evropsko ovčetano, po kateri povpraševanje doseže dva vrhunca letno, da bodo lahko evropski živinorejci pokrili svoje stroške; v zvezi s tem vztraja, da dodatni uvoz ne bo izkrivljal trga v obdobjih največje domače proizvodnje; poudarja, da je proizvodnja mlečnih izdelkov v nekaterih evropskih regijah, kot so Azori, bistvenega pomena z gospodarskega in socialnega vidika; spodbuja institucije EU, naj še naprej sodelujejo v dialogih s kmeti in lokalnimi proizvajalci, da bi bolje razumele njihove posebne potrebe in izzive, s katerimi se soočajo;
7. poziva, naj ima Komisija možnost, da v primeru uvoza izdelka s poreklom iz Nove Zelandije pod pogoji, ki povzročijo ali bi lahko povzročili resne težave za proizvajalce podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji, sprejme zaščitne ukrepe:
 - (a) na zahtevo države članice,
 - (b) na zahtevo katere koli pravne osebe ali katerega koli združenja, ki ni pravna oseba, in deluje v imenu industrije Unije, kar pomeni vse proizvajalce Unije podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov ali znaten delež teh proizvajalcev, ali or
 - (c) na lastno pobudo, če se ji zdi očitno, da obstajajo zadostni dokazi prima facie o resnih težavah iz tega odstavka;
8. izraža zaskrbljenost, ker so sektorji mleka, govejega in ovčjega mesa v EU pod pritiskom, saj dostop do trga dobivajo tudi države, ki niso članice EU; poziva Komisijo, naj s temeljito predhodno oceno preuči kumulativne učinke sedanjih in prihodnjih trgovinskih sporazumov na kmete v EU, zlasti kar zadeva majhne in srednje velike kmetije in potrebo po naložbah v trajnostno lokalno proizvodnjo EU in po njeni zaščiti, kadar so mednarodne cene prenizke, da bi Evropejcem zagotovili prehransko varnost; ugotavlja, da to vključuje razvoj podporne strategije za kmete v EU, ki zlasti določa podpiranje dostopa do strokovnega znanja in izkušenj ter financiranja, razvoj infrastrukture ter spodbujanje inovacij in učinkovitosti v kmetijskem sektorju; poziva k pravočasni objavi posodobljene ocene Komisije o kumulativnem učinku vseh trgovinskih sporazumov na kmetijske sektorje; vztraja, da je treba ohraniti enake konkurenčne pogoje za kmete, agroživilske proizvajalce in delavce v EU; zato poziva k uvedbi ustreznih podpornih ukrepov za kmete v EU;

9. vztraja, da ta sporazum ne sme povzročiti upada proizvodnje ali izgube konkurenčnosti kmetov in živinorejcev, kar bo posledično prizadelo celotno evropsko družbo; poudarja, da je ovčereja ključni sektor za ohranjanje podeželskega prebivalstva in je tudi ekstenzivna, trajnostna ter nujno potrebna za čiščenje goratih predelov in preprečevanje požarov; v zvezi s tem poudarja, da ima živinoreja na podeželju ključno vlogo tako s socialno-ekonomskega kot z okoljskega vidika, saj ustvarja delovna mesta in omogoča vzdrževanje krajine; poziva Komisijo, naj pri pripravi tega sporazuma zagotovi spoštovanje socialnih in okoljskih standardov EU, ki se uporabljajo za evropski kmetijski in živinorejski sektor;
10. poudarja, da se zakonodaji EU in Nove Zelandije o uporabi pesticidov nekoliko razlikujeta, zlasti pri urejanju semen, obdelanih s pesticidi, kar lahko privede do različne zakonodajne obravnave pesticidov ali proizvodov, obdelanih s pesticidi, in lahko privede do nelojalne konkurence kmetov, ki uporabljajo te proizvode; poziva Komisijo, naj pojasni, kako bo zagotovila skladnost standardov, ki se uporabljajo za uvožene proizvode in proizvode EU, ter ali se posebni ukrepi sodelovanja ali zrcalni ukrepi štejejo kot sredstvo za zaščito biotske raznovrstnosti in zdravja tal tako na Novi Zelandiji kot v EU;
11. poziva EU, naj uvede ukrepe vzajemnosti, da bi zagotovila skladnost uvoza iz Nove Zelandije z evropskimi okoljskimi in socialnimi proizvodnimi standardi ter standardi dobrega počutja živali in tako zagotovila enake konkurenčne pogoje med evropskimi in novozelandskimi kmeti;
12. poudarja, da bi pozdravil izmenjavo rednih praks med EU in Novo Zelandijo, zlasti v zvezi s predpisi o novih tehnikah zlahtnjenja in privabljanjem mladih, zlasti mladih žensk, v kmetijski poklic; poudarja tudi potencial tega sodelovanja za izboljšanje kmetijske produktivnosti in trajnosti ter za promocijo privlačnih in trajnostnih poklicnih priložnosti za mlade; ugotavlja, da to lahko vključuje izmenjavo inovativnih metod v zvezi z uporabo tehnologije, usposabljanjem in razvojem znanj in spretnosti ter strategijami za zaposlovanje in zadržanje mladih v kmetijskem sektorju; poziva EU in Novo Zelandijo, naj sodelujeta v sedanjih razpravah, ki vključujejo njune kmetijske organizacije, o razvoju kmetijskih praks in trajnostnih standardov na obeh straneh, da bi poskrbeli za stalno usklajevanje in izboljšave; pozdravlja poglavje o sodelovanju na področju trajnostnih prehranskih sistemov in zavezo za sodelovanje pri prehodu na trajnostne prehranske sisteme;
13. poudarja, da je treba na ravni Unije zagotoviti ustrezen okvir za spremljanje izvrševanja standardov varnosti hrane pri uvoženih proizvodih;
14. poziva EU, naj stalno spremlja in se takoj odzove na morebitni vpliv dvostranskih trgovinskih sporazumov Združenega kraljestva na dostop do njegovega trga za meso iz EU, pri čemer naj bo pozorna na morebitno nestabilnost ali izkrivljanje trga, in naj se na to ustrezno odzove, po potrebi s ponovno preučitvijo Sporazuma o prosti trgovini med EU in Novo Zelandijo. poudarja, da so neprekinjeno in stalno ocenjevanje in spremljanje trgovinskih tokov in tržnega ravnanja ter prilagajanje trgovinskih politik in dogovorov bistveni za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za proizvajalce EU in preprečevanje neželenih motenj v kmetijskih sektorjih EU zaradi uvoza hrane po standardih, ki se razlikujejo od tistih, ki veljajo za države članice.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	19.9.2023
Izid končnega glasovanja	+: 29 -: 9 0: 7
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Dacian Cioloș, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Rosanna Conte, Peter Jahr, Tilly Metz, Michaela Šojdrová, Irène Tolleret, Emma Wiesner

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

29	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Petri Sarvamaa, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Dacian Cioloș, Martin Hlaváček, Ulrike Müller, Irène Tolleret, Asger Christensen
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Drașoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli

9	-
ID	Ivan David
PPE	Anne Sander
S&D	Maria Noichl
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Bronis Ropé

7	0
ID	Angelo Ciocca, Rosanna Conte, Paola Ghidoni
PPE	Daniel Buda, Simone Schmiedtbauer
Renew	Jérémy Decerle, Emma Wiesner

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani